

༡༡། ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པ་མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་
པའི་དོགས་སྦྱང་རིག་བརྒྱའི་སྒྲིལ་བྱེད་
ཟླ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་བཀྲགས་སོ། །

འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་བརྩམས།

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

༡༡། ། བཤེས་རབ་བྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་མཛོན་པར་
རྟོགས་པའི་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
རྟོགས་སྒྲོང་རིག་བསྐྱེད་སྒོ་འབྱེད་ལྟེ་
མིག་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

འཇམ་དབྱངས་རྒྱུ་མཚོས་བཅུམས།

མི་རིགས་དཔ་སྐྱེན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

现观庄严论要义释难/加央嘉措著. - 北京:民族出版社,
2003

ISBN 7-105-03527-7

I. 现… II. 加… III. 论藏-注释-藏语
IV. B944

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2004)第 001693 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

<http://www.e56.com.cn>

民族出版社微机照排 艺辉印刷厂印刷

各地新华书店经销

2003 年 12 月第 1 版 2003 年 12 月北京第 1 次印刷

开本:850×1168 毫米 1/32 印张:25.875

印数:000 - 6000 册 定价:39.80 元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换

(总编室电话:64212794;发行部电话:64211734)

མོ་མ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ། དར་རྒྱས།
责任编辑： 达尔吉
མཐུན་ཤོག་མཛེས་རིས། ཀམ་དོ་ཇེ་ཆེ་རིང་།
装帧设计： 吾要

ཕྱེ་ཤེས་རབ་བྱི་པ་རྩོལ་བུ་བྱིན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་རྒྱན་བྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དོགས་
སྤང་རིག་བརྒྱའི་སྒྲོ་འབྲེད་ལྡེ་མིག་ཅེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཆོས་བཙུ་མས།

*

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གིས་བསྐྱུན་ཞིང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
(པེ་ཅན་རྟོ་མིང་ལེ་བྱང་ལམ་ཨང་14པ། སྐྱག་ཨང་100013
ཁ་པར་ཨང་གྲངས་64234411—6509)

དབྱེ་རྩེ་པར་ཁང་ནས་པར་བཏབ།

2003ལོའི་ཟླ་12པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེགས།

2003ལོའི་ཟླ་12པར་པེ་ཅན་དུ་པར་ཐངས་དང་པོ་བརྒྱབ།

དེབ་ཆད། 850mm×1168mm 1/32 དཔར་ཤོག25.75

དཔར་གྲངས། 0001—6000 དེབ་རེར་སྒོར39.80

དཔེ་སྟུང་གསལ་བཤད།

དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་མཛད་པ་པོ་རྣམས་པ་འཇམ་
 དབྱངས་རྒྱ་མཆོའི་ ༡༧༩༠ ལོར་མདོ་སྨད་རྩུལ་སྒོ་མང་དགོན་གྱི་ཉེ་འདབས་
 ལུ་སྤྱོད་འབྱུངས། རྒྱུ་དུའི་དུས་ནས་བྱམས་ལྡན་པ་དང་། ཞིང་པོ། གཅེན་
 སོགས་ཀྱི་དུང་ནས་བོད་ཡིག་འབྲི་སྟོག་དང་ཆོས་སྦྱོང་འདོན་ཆ། རྒྱ་འབྲུག་
 སོགས་བྱགས་འདོན་གནང་། ༡༧༩༠ ལོར་སྒོ་མང་དགོན་གྱི་ཆོས་སྦྱོར་བླགས་
 རས་རྒྱལ་འབྲེལ་ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་སོགས་ཆོགས་རྒྱགས་ལུ་
 ཞིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་མདུན་སར་བསྐྱུས་གྲ་དང་སྟོ་རྟགས་
 སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་ལེགས་པོ་གནང་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་མ་རྩ་པ་རྩེ་ཏ་རྩེ་
 དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་གི་དུང་དུ་སྐུ་རྟགས་དག་གསུམ་དང་
 རྟན་ངག་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་དཔྱིས་ཐུན་པར་མཛད། ༡༧༩༣ ལོ་ནས་རང་གི་
 གཅེན་ཏུར་བ་འཇམ་དབྱངས་སྟོ་གྲོས་མཆོག་གི་སྤེལ་མ་དང་དུ་སྤྱངས་ནས་མདོ་
 སྨད་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་དཔལ་ལྡན་བཀ་ཤེས་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་གྲུར་མེ་ལོ་ཉེ་
 རྩུ་ལྟ་རིང་གྲ་རྒྱས་མའི་ཚུལ་གྱིས་འཕགས་སེང་ལྟ་དུའི་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱལ་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་བོའི་མདུན་སར་བཀའ་པོད་ལྡེལ་སྦྱངས་
 པ་མཐིལ་ཐུན་པར་གནང་རྩིས། བསྟན་པའི་ཅ་ལག་ཀྱན་མཐུན་མཆོག་གི་
 བཀའ་ལླང་སྤྱོད་པོར་བཀོད་དེ་ཁམས་ལེ་ཐང་དགོན་ཆེན་དང་། ཀྱང་གོ་བོད་
 བརྒྱད་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སྟོབ་སྤྱིང་། འཕོ་རའི་སྟོན་པོ་ཐང་དགའ་ལྡན་
 བཤད་སྦྱབ་དར་རྒྱས་སྤྱིང་གི་དགེ་ཆན་བཅས་ལོ་དུ་མར་བཞུགས། ད་ལྟའང་
 སྟོན་པོ་ཐང་གི་དགེ་ཆན་དང་མཁན་ཁྲི་གཅིག་སྟོགས་གྱིས་འཁྲད་ཉན་གྱི་ཁྱུར་

སྤྲོད་བཞིན་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་མ་ཁས་མང་བྱེ་བའི་བཞི་གནས་བཟ་ཤིས་
 གཡས་སུ་འབྱེད་བའི་སྤྲོད་དུ་རབ་གནས་ཆུ་བྱ་ལོ་འཛོལ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་
 རྟོན་མས་པའི་དམ་བཅའ་དང་ཁེལ་བས་ཉེན་འབྲེལ་སྤྱོད་ཆགས་སུ་གནས་པ་
 དང་འབྲེལ་ཉེ་ཞེ་བདུན་ལ་འཇུག་པའི་སྣོན་རིགས་ལམ་ལེགས་བཤད་ཀྱན་བདུས་
 སློགས་ལ་ལྗེ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྟོན་དུ་བྱེན་པ་མཛོན་པར་
 རྟོགས་པའི་རྒྱུ་གྱུ་རྟོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྟོགས་སྤྲོད་རིག་བརྒྱུད་སྣོན་འབྱེད་
 ལྗེ་མིག་ཅེས་བྱ་བའི་གཞུང་གཉིས་སློགས་ལ་རྟོན་གཉེར་པ་དག་གི་འདྲེན་བྱེད་
 བྱང་བཅེན་པའི་གཟིགས་མོར་སྤེལ།

ཚུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་“རང་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནམས་ཀྱི་
 བཀའ་དྲིན་གྱི་ཆ་ཤུམ་ཅམ་རེ་གསལ་པའི་བྱིར་དང་སློབ་གཉེར་གྱི་སྐབས་དགོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་ནམས་ཀྱི་དག་རྒྱུན་དང་ཆོས་ལྷན་རིགས་ལམ་རྟོན་མཚར་བ་
 དག་རང་སློབ་ཅུང་ཟད་པེས་པ་ནམས་བཟེད་དུ་རྟོགས་ནས་བྲིས་པ་ལ་གཞན་
 ཀྱིས་བསྟོད་སྟངས་ཅི་བྱེད་མ་པེས་པར་ལས་དང་པོ་བ་དང་རང་དང་སྐལ་མཉམ་
 འགའ་ལ་ཅུང་ཟད་པན་རེའི་སློན་འདུན་དང་བཅས་ཉེ་སྤྱད་བ་ལགས། ཞེས་
 པ་ལྟར་ད་ལམ་འདི་ག་དཔེ་སྤྱོད་ཁང་ནས་གཞུང་འདི་གཉིས་དཔར་སྤྱོད་བྱས་
 པ་ཡིན་པས། རྒྱ་ཆེའི་སློག་པ་པོ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱིགས་དོར་བཅུད་ལེན་དང་
 ལེགས་པར་གཟིགས་ནས་སྤྱོད་སེལ་དགོ་སྤེལ་པན་པའི་དགོངས་འཆར་སྤྱོད་
 སྤྱོད་གནང་རྒྱུའི་རེ་བཞག་གིས་ཁྱེད། ।

ཚུམ་སྤྱིག་པས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༥ ཉིན།

དཀར་ཆག

དགས་སྤྱོད་རིག་བརྒྱུད་སྤྱོད་འབྱེད་ལྷོ་མིག་ལས་སྐབས་དང་བོའི་སྤྱོད་

བཤད་པ།	(1)
ཤིང་རྩའི་སྤྱོད་འབྱེད་བཤད་པ།	(3)
སྤྱོད་བྱ་གསུམ་བཤད་པ།	(95)
བྱམས་གཞུང་བཤད་པ།	(103)
མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ།	(115)
གཅིག་དུ་བྲལ་བཤད་པ།	(127)
ཐུང་འདས་བཤད་པ།	(206)
ཆོས་འཁོར་བཤད་པ།	(215)
ཡང་དག་མཐའ་བཤད་པ།	(341)
དགོས་འབྱེད་འགྲེལ་བཤད་པ།	(357)
བཀའ་བསྟན་བཅོས་བཤད་པ།	(361)
ཤིང་ཕྱིན་བཤད་པ།	(369)
སེམས་བརྩེད་སོགས་བཤད་པ།	(374)
གདམས་ངག་བཤད་པ།	(391)
བདེན་གཉིས་བཤད་པ།	(395)
བདེན་བཞི་བཤད་པ།	(409)
སྤྱབས་གསུམ་བཤད་པ།	(421)
སྤྱན་ལུ་མཛོན་ཤེས་བཤད་པ།	(435)
སྤྱོད་ལམ་བཤད་པ།	(447)
གཞུང་འཛིན་རྟོག་བཤད་པ།	(462)

རིགས་བཤད་པ།	(468)
སྒྲོང་གཉེན་བཤད་པ།	(479)
དཀོང་ས་ལྟེ་མ་དཀོང་ས་བཤད་པ།	(483)
ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པ་བཤད་པ།	(490)
རྟོགས་སྒྲོང་རིག་བརྒྱུད་སྒོ་འབྱེད་ལྟེ་མིག་ལས་སྐབས་གཉིས་པའི་སྒྲོང་ བཤད་པ།	(499)
རྟོགས་སྒྲོང་རིག་བརྒྱུད་སྒོ་འབྱེད་ལྟེ་མིག་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་སྒྲོང་ བཤད་པ།	(518)
རྟོགས་སྒྲོང་རིག་བརྒྱུད་སྒོ་འབྱེད་ལྟེ་མིག་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་སྒྲོང་ བཤད་པ།	(609)
ཐྱི་བཤད་སྒྲོང་།	(609)
གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(634)
ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(650)
རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་མདོར་བསྟན་པ།	(662)
རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(668)
བྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ།	(689)
སྒྲོང་བའི་སྒྲོང་བཤད་པ།	(695)
སྒྲོང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོང་བཤད་པ།	(701)
ཤེས་མཚན་བྱང་མཚན་གྱི་སྒྲོང་བཤད་པ།	(716)
མྱེད་མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲོང་བཤད་པ།	(735)
མྱེད་ཁྱི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་བཤད་པ།	(764)
རྟོགས་སྒྲོང་རིག་བརྒྱུད་སྒོ་འབྱེད་ལྟེ་མིག་ལས་སྐབས་ལྔ་པའི་སྒྲོང་ བཤད་པ།	(769)
རྟོགས་སྒྲོང་རིག་བརྒྱུད་སྒོ་འབྱེད་ལྟེ་མིག་ལས་སྐབས་དྲུག་པའི་སྒྲོང་	

- བཤད་པ། (795)
 རོགས་སྒྲིང་རིག་བརྒྱའི་སྒྲིང་འབྲེད་ལྷེ་མིག་ལས་སྐབས་བརྒྱན་པའི་སྒྲིང་
 བཤད་པ། (797)
 རོགས་སྒྲིང་རིག་བརྒྱའི་སྒྲིང་འབྲེད་ལྷེ་མིག་ལས་སྐབས་བརྒྱན་པའི་སྒྲིང་
 བཤད་པ། (799)

༡༡། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་རྒྱན་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དོགས་སྤྲོང་
རིག་བརྒྱའི་སྒྲིལ་བྱེད་ལྡེ་མིག་ལས་སྐབས་
དང་བོའི་སྒྲིལ་བཤད་པ།

༡༡། མྱེད་བྱང་མཆོན་དཔེའི་དཔལ་ལ་རབ་རྟོགས་ཤིང་། །
ལེགས་གསུང་དུག་ཅུའི་དབྱངས་སྒྲན་རབ་རྟོགས་པས། །
རབ་འབྱམས་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ལ་མངའ་བརྟེན་པ། །
མཚུངས་མེད་བཤེས་གཉིན་རྣམས་ལ་སྤྲིང་ནས་འདུད། །
མངོས་པའི་གཙུག་གི་མེ་ཏོག་འོད་ལྡན་པ། །
ལྷག་བསམ་སྤྲིང་སྤྲོབས་མཆོག་གི་སྤྲང་ཕྱིའི་གནས། །
ཐབས་མཁས་མངོན་བཟང་ཀྱན་གྱི་གཙུག་གི་ནོར། །
ཟླ་བལ་བྱབ་དབང་ལྷ་ཡི་ཐབས་ལ་འདུད། །
བཙེ་བའི་ནམ་མཁའི་རྒྱ་ཆེན་གོ་འགོག་པ། །
མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཆོད་པག་པའི་གཉིང་མེད་པ། །
མ་ཞོར་ལམ་སྤྲོན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་རུ། །
རིགས་གསུམ་གཅིག་བསྐྱེད་འོད་སྤྲོང་དུས་ཀྱན་རྒྱལ། །
རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་མཆོག་གི་མིག་གཅིག་བྲ། །

ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་མཆོག་གི་གཙུག་ན་རྒྱན། །

བཙེ་བས་ལམ་སྟོན་མཆོག་གི་གསལ་མཛད་པ། །

ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་སྤྱི་བོར་དུས་ཀུན་རྒྱལ། །

ཤིང་རྟེན་སྤྲེལ་འབྱེད་བཤད་པ།

དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་མཚོག་དམ་པ་མཉམ་མེད་ཐུབ་
 པའི་དབང་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་
 ཏུ་བསྐྱེལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་བསགས། མཐར་མཛོན་པར་རྫོགས་
 པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པ་ལ་ཆེས་
 ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐོག་
 མར་མཐའ་དབྱེད་ནས་དོགས་སྤྱོད་གང་མང་རེ་བཏོད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་
 བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་བོ་སྤྱོད་ཁ་མེད་
 གང་ཟག་ལ་བདེ་འགོས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལ་ངན་འགྲོ་བ་
 མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ངན་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་ཐུབ་ན། ཡིག་ཆར། དང་བོར་ངན་འགྲོ་བ་གང་ཞིག ། ཅེས་
 དང་། ཕྱིས་བདེ་འགྲོ་བར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཅེས་སོ། ། ཁ་ཅིག་
 དེ་འདྲའི་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཁ་ལ་ངན་འགྲོ་བ་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མི་གཟུང་སྟེ།
 རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གང་ཏུང་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཟིན་
 བྲིས་ལས། དེ་འདྲའི་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་པོ་གང་སྤྱོད་
 བཤད་བདེ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རས། རང་ལུགས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་
 རྣོན་པོ་འཛོག་ཀྱང་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་རྣོན་པོ་འཛོག་ ཅེས་གསུངས་ཟེར་ན།
 ཁོ་ན་རེ། དེའང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། མཐའ་དཔྱིད་ལས། ངན་འགྲོ་བ་
 འཁོར་བར་ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་བ་མང་བོས་བསྐྱེལ་པས་མ་ཉམས་ཞིང་ཐུག་
 བསྐྱེལ་གྱི་ཉམ་ཤིན་ཏུ་ཐག་པ་ཡང་དེ་སྤྱོད་མ་ཐག་རྒྱལ་སྤྲེལ་དང་བདེ་འགྲོ་བར་

ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་ལྷུང་ན་སྐད་ཅིག་གིས། ། བསྟན་འཛིན་ཏེ་ལྟ་མེད་བཅས་པས་ཐུག་བྱར་འཇུག། ། ཞེས་བྱང་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་ཁོ་ན་གནས་པ་མ་ཟད་བྱང་སེམས་ལ་འད་བདེ་འགྲོ་བས་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་དཔྱད་འགྲོ་དང་དཔྱལ་བ་སྐྱེ་བར་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབྱ་མའི་ཡིག་ཆར། བྱང་སེམས་མེད་གོ་བ་གཞན་གྱིས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་ཡང་མེ་ཐུབ་ལ། བསྟན་འཛིན་དེ་ཁོ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དུ་མར་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། ཞེས་དང་། ཡང་ན་དེ་ལ་བར་སྤྱོད་ཏེ་ན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱང་ཡོད་པས་དབྱུང་གཞི་ཆེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་། རྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མ་ཐག་པ་དེ་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བདེ་འགྲོ་བ་གང་ནས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་སྤྱང་བའི་སེམས་ཅན་མིན་བསམ་སྟེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྤྱོད་ལ་བདེ་འགྲོ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ནི། དེར་ཐལ། དེ་བདེ་འགྲོ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་པ་སྤྱངས་པའི་གང་ཟག་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་མ་ཟད་དེའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་དགོ་བའི་འབྲས་བུ་འད་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འཕེན་བྱེད་དགོ་མི་དགོ་གང་རུང་གིས་སྐྱེ་བ་སྤྱངས་པ་མིན་ཟེར་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དག་ལ། ཁ་ཅིག་ན་ནི། དེར་བདེ་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་སྤྱངས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་དེའི་འཕེན་བྱེད་ནི་དགོ་མི་དགོ་གང་ཡང་ཡིན་མི་དགོས་བསམ་སྟེ། དེའི་སྐྱེ་བ་དེ་རྟོགས་འབྲས་ཡིན་ཀྱང་འཕངས་འབྲས་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་འབྲས་ཀྱུ་བ་ནས་དཔྱད་འགྲོའི་འབྲས་བུ་ཟད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོན་དབང་པའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་དོན་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

ཁ་ཅིག དེ་འདྲའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་སྒྲེཁ་མ་དང་སྒྲེས་མ་ཐག་པ་གཉིས་ཀྱི་
 ལུས་དེ་དག་མི་དག་གཉིས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་འཕངས་འབྲས་ཟེར་ན། དེ་མི་
 རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་
 མཆན་ལས། དེ་དག་བའི་འཕངས་འབྲས་སུ་འགྱུར་དོན་མེད་དོ། ། ཞེས་སོ་
 ཟེར་ན། ཁོ་ན་ནི། དེ་འདྲའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་སྒྲེཁ་མ་དེ་རྒྱ་འགྲོའི་
 རྟེན་ཅན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་འགྲོ་བའི་རྟེན་ཅན་མིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེའི་རྒྱུ་
 ལ་ལུས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཅ་
 བར། དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། ཁ་
 ཅིག དེའི་རྒྱུ་ལ་བདེ་འགྲོ་བའི་ལུས་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། རྩར་
 མཆན་བྲངས་མ་ཐག་པའི་དོན་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ན། རྒྱ་འགྲོ་བའི་ལུས་དང་།
 རྒྱ་འགྲོའི་ལུས་ལ་བྱུང་ཡོད་ན་འབྱེད་ཀྱིས་ཟེར་ན། གཞན་དག་གིས་དེ་ནི་མི་
 སེམས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་འདྲའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་སྒྲེཁ་མ་དེའི་ལུས་ལ་
 ལུས་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལ་མིག་མི་འདྲ་བ་དུས་མཉམ་དུ་དུ་མར་
 ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་མ་བརྟེན་པར་འབྲས་བུ་བྱུང་བར་ཐལ་བ་
 སྐྱེས་མཐའ་ཡས་སོ་ཟེར་བ་ལ། ཁོ་ན་ནི། དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་པར་
 ཐལ། ཡིག་ཆ་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་རྒྱ་འགྲོའི་ལུས་རྟེན་ཅན་ཞེས་བཤད་ཀྱི་
 རྒྱ་འགྲོ་བ་ནི་གང་ནས་མི་ཟེར་བའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག ཡིག་ཆ་ལས་དང་པོ་
 རྒྱ་འགྲོ་བ་གང་ཞིག ཕྱི་བདེ་འགྲོ་བར་གསུང་ཚུལ་ལ་བརྟག་ན་མར་ཤེས་
 སྐྱེས་གང་ཡང་རྒྱུ་ལ་མ་སྒྲེས་པའི་སྤྱི་ལོ་དུ་དེ་རྒྱ་འགྲོ་བ་ཞེས་བཤད་ལ་
 དེའི་རྗེས་སུ་དེ་དེ་རིགས་སྒྲེས་པ་ནས་བདེ་འགྲོ་བར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁ་
 ཅིག འོ་ན། དེའི་བར་དུ་དེ་འདྲའི་སྒྲེས་བུ་དེས་སྒྲེ་འཆི་སྐྱེས་བྱས་པར་ཐལ།
 སྒྲེ་འཆི་མ་བྱས་པར་ལུས་རྟེན་གཅིག་ལ་རྒྱ་འགྲོ་བ་ཞིག་བདེ་འགྲོ་གྱུར་བ་མི་

སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ན། ཡང་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གིས་ཆེ་དེར་འཕངས་འབྲས་
བརྗེས་བར་ཐལ། ཞེ་འདྲོད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་འཕངས་
འབྲས་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་ཀྱང་རྫོགས་འབྲས་ལ་མི་དགོས་པས་སྦྱོར་མེད་དེ།
གཞན་དུ་ན་སྤྲོད་དུས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་གཅིག་གིས་ཆེ་གཅིག་ལ་བདེ་སྤྱད་གྲངས་
མཐའ་མེད་པར་ཐལ་བས་སོ་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ལ་འང་ངན་
འགྲོ་སྤྱོད་ནས་བྱང་སེམས་མི་འདྲོར་བའང་ཡོད་སྟུང་སྟེ། སྤྱོད་རབས་ལས།
ལས་ཀྱི་ནམ་པར་སྤྲོད་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། ། བརྗེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་
དུད་འགྲོ་སྤྱོད། ། ཞེས་སོ་ཟེར་ན། དེ་ནི་ཡིག་ཆ་ལྟར་བྱང་སེམས་ལས་དབང་
གིས་ངན་འགྲོའི་ལུས་སྤངས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ངན་འགྲོ་ལྟར་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན། ཁོ་ན་ནི། བྱང་སེམས་ལས་དབང་གིས་ངན་འགྲོའི་ལུས་སྤངས་པའི་
ལུས་དེ་ངན་འགྲོའི་ལུས་མིན་བདེ་འགྲོ་བའི་ལུས་མིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག་
དེར་ནི་བདེ་འགྲོའི་ལུས་ལས་གཞན་དུ་འགྲོ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་
དེས་ན་དེ་ལས་དབང་གིས་བདེ་འགྲོའི་ལུས་སྤངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁོ་ན་ནི། ། ས་མཐོན་པོ་བ་ལ་འང་དུད་འགྲོ་སྤྱོད་སྤྲོད་
གྱི་ལུས་སྤངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེའི་སྤྱོད་བསྤངས་
པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ན། ལ་ལས་མ་ཁྱབ་པ་ཁོ་ནར་
ཟེར། རྫོགས་ལྡན་ལ་ལས། འདི་དག་གིས་དཔྱད་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་། སྦྱོར་པ་
དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཁ་མ་དེ་བདེ་འགྲོ་ལས་གཞན་གང་དུ་
སྤྲོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་སྤྲོད་འདྲིའི་ཐུག་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་གསུང་
ཚུལ་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལུང་སྤྲོད་གྱི་གཞི་ལས།
སངས་རྒྱུས་ཤུག་ཐུབ་པ་ནས་ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། དང་པོ་ཤུག་ཐུབ་པ་
ཡིན། ཞེས་དང་། སྤྱོད་བཟང་ལས། རྫོགས་ལྡན་གྱི་ཕྱི་སྤྲོད་ཕྱིར་ཅེས་བྱ་

བའི་དབུལ་པོར་གྱུར་ཆོ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཞེས་གསུངས་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་ལས་གཞན་དུ་འང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་
 ཐོག་མར་རམ་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་དུ་མར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདུལ་
 རྩོམ་ལས། ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི་མདོ་སྡེ་སྐལ་བཟང་ལས། ། ང་ནི་སྟོན་ཆོ་
 དབུལ་པོར་གྱུར་བའི་ཆོ། ། དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་དེ་ལ། ། འཇམ་
 གང་ཞིག་གིས་དབུལ་བ་བྱས་ནས་ཀྱང་། ། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་
 བསྐྱེད་དོ། ། ཞེས་དང་། དེན་ལན་བསབ་མདོར་དམུལ་བར་སྟོང་རྗེའི་
 སེམས། ། ཞེས་དང་། བྱང་པོ་གསུམ་མདོར་ཆོང་དཔོན་བྱ་མདོན་
 དགས། ། མངོས་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས། ། ཞེས་དང་།
 བད་དཀར་རིན་སྟོང་བྱང་དུ་རྒྱ་མཚོའི་རུལ། ། གསང་བ་བསམ་མི་བྱུང་པར་
 རྟོགས་སངས་རྒྱས། ། ཞེས་དང་། དེན་ཆེན་སྒྲ་ཆོགས་བཞེད་པའི་རྒྱལ་པོའི་
 བྱང་། ། འཁོར་བསྐྱར་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་གི་སྲས་བཞི་བ། ། དོན་ཀུན་ཐུབ་
 པར་སྐྱེས་ཆོ་བསྐྱེད་པར་གསུངས། ། ཞེས་གསུངས་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐེག་
 ཆེན་ཐུན་མོང་བ་དང་དེན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལྟར་དུ་མིན་ནམ་སྟམ་མོ་བེར་
 བ་ལ། ཁ་ཅིག་དེའི་སྟོན་མེད་དེ། ཞིབ་ཆ་སྟོན་ཆོག་རང་ལས། ཡིག་ཆར་
 ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་ལ། ། དང་པོ་ལའང་དུ་མ་ཤེས་ཀྱིས་
 གསུངས། ། ཞེས་སོ་བེར་བ་ལ། ཁོ་ན་ནི། དེར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དང་པོ་
 ལ་དུ་མ་ཞེས་བཤད་ནའང་དཀའ་སྟེ། སྟོན་པ་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་མ་ཐག་པ་དེས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པར་ཐལ་བ་དང་།
 གཞན་དུ་ན་དང་པོ་ངོས་འདྲིན་དུ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་མིན་དཔྱད་
 དགོས་མང་ངོ་། ། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་ལ་སྟོན་
 པས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་བད་དཀར་ལྟར་ཡིན་སྟམ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་མེད་

པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་གྲུབ་ལྟེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། མ་
 སྐྱེས་དགའི་འཁྱོད་པ་བསམ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྟོ་སྤྱོད་བཞིའི་
 གསུང་ཚུལ་སྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོན་པས་དང་བོར་བྱུགས་བསྐྱེད་
 པའི་རྟེན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ དེའི་རྟེན་ནི་ངན་སྤང་བ་ཡིན་སྟེ་མ་
 ཐེག་ཆེན་བྱུན་མོང་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིག་ཆས་འགྲུབ་ལྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དང་
 བོར་དཔུལ་བའི་རྟེན་ལ་སྟོན་སེམས་དང་། ཞེས་བྱུང་བས་སྐབས་འདིར་དེ་
 ལྟར་དུ་རང་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག་ དེའང་དགའ་ལྟེ། མདོ་སྤྱོད་
 གཞན་གྱིས་གསུང་ཚུལ་སྟགས་སྐབས་འདིར་མི་འདོད་པ་མིན་པས་སོ་བཟེན་ན།
 ཁ་ཅིག་ ཡིག་ཆའི་གསུང་བྱིན་ལྟར་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། དྲིན་ལན་བསམ་བ་པའི་
 མདོ་ལས། དེའི་ཆོན་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་བར་མཐོང་ནས་སྤྱོད་ཆེས་
 སེམས་སྐྱེའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་བྱུན་མོང་དང་
 བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་
 སྟགས་རང་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཟེན་ན། ཁ་ཅིག་གིས། སྟོན་པས་བྱུགས་
 བསྐྱེད་པའི་ཐོག་མའི་གང་ཟག་དེ་ལྟ་དང་མི་དང་ངན་སྤང་གི་ལུས་རྟེན་ཅན་
 གསུམ་ག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགྲོ་བ་རིགས་ཐུག་གི་ཡིན་
 པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་མང་དུ་མཆིས་སོ་བཟེན་བ་དགའ་ལ། ཁ་
 ཅིག་ དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྟོན་གང་ཡང་མི་འབྱུག་ལྟེ། སྟོན་པས་དང་བོར་བྱུགས་
 བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ཞེས་བཤད་དགོས་
 སམ་ལྟེ། མཐའ་དཔྱད་ལས། སྟོན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་སྟོན་སེམས་མ་ཡིན་པ་
 ཡང་ཡོད་པས་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། དེས་ན། སྐབས་
 འདིར་ཐེག་ཆེན་བྱུན་མོང་བ་དང་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་རང་ལྷགས་
 ཡིན་པས་དེས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གང་ལྟར་བྱེད་ཅེན་དཔུང་། ཁ་ཅིག་ ཐེག་